

MAT2 – A&D 1. lektion

Martin Raussen

Department of Mathematical Sciences
Aalborg University
Denmark

3.2.2010

Elementære rækkeoperationer

på ligningssystemer og matricer

ledende koefficient i en række: det første element $\neq 0$

Navn	Formål (i en søjle)
Rækkeombytning	ledende koefficient op, 0-taller ned!
Række"addition"	0-taller under/over ledende koefficient!
Rækkemultiplikation	ledende koefficient 1!

To matricer kaldes **rækkeækvivalente** hvis man kan overføre den ene i den anden ved en eller flere elementære rækkeoperationer.

Hvorfor? To ligningssystemer svarende til rækkeækvivalente totalmatricer har **samme løsningsmængde!**

Hvad kan man opnå gennem systematisk anvendelse af rækkeoperationer?

Echelon-matricer

Matricer på trappeform

- En matris på **echelonform** har
  - 1 alle 0-rækker **nederst**.
  - 2 De ledende koefficienter (først i rækken $\neq 0$) flytter **til højre** når man vandrer ned ad rækkerne.
(Konsekvens: I området **under og til venstre for** en ledende koefficient står der **kun 0-taller**).
- En matris på **reduceret echelonform** opfylder desuden:
  - 1 Ledende koefficienter $= 1$ – kaldes **Pivoter**.
  - 2 Også **over** Pivoter står der kun 0-taller.

En matrix kan ved rækkeoperationer overføres til forskellige matricer på echelonform, men kun til **en** matrix på reduceret echelonform.

Fra ligningssystem til løsningsmængde

Trin for trin

- 1 Overfør ligningssystemet til (udvidet) matrix
- 2 Rækkereduktion $\rightsquigarrow$ matrix på **echelonform**
  - 1 Er højresiden en Pivotsøjle (er der en ledende koefficient i sidste søjle)? Systemet er **inkonsistent. Stop!**
  - 2 Ellers er systemet **konsistent. Fortsæt!**
- 3 Rækkereduktion $\rightsquigarrow$ matrix på **reduceret echelonform**.
- 4 Overfør denne sidste matrix til et (ækvivalent) ligningssystem
- 5 Isolér **bundne** variable $\rightsquigarrow$ parameterfremstilling med de **frie** variable som parametre